

Upplysningarna beskriver reglerna i namnlagen (1982:670) om barns förvärv av namn vid födelsen. De ger också kortfattad information om namn för barn med utländskt medborgarskap.

① Allmänt om namn

Det finns enligt namnlagen tre typer av personnamn: förnamn, mellannamn och efternamn. Alla bär ett efternamn och ett eller flera förnamn. Barn och de som är gifta eller registrerade partner kan dessutom i vissa fall bära ett mellannamn före efternamnet. Mellannamn är ett namn som man bär för att visa samhörigheten med en förälder eller make eller registrerad partner som bär detta namn som efternamn. Det kan också vara ett eget tidigare efternamn för den som bytt till sin makes eller registrerade partners efternamn.

② Anmälan om barns namn

Barnets namn ska inom tre månader efter födelsen anmälas till Skatteverket. Anmälan om förnamn måste alltid göras medan efternamn bara anmäls i vissa fall, se nedan. För barn som är bosatta i Sverige sänder Skatteverket blankett för namnanmälan till barnets vårdnadshavare när barnet registrerats i folkbokföringen. För barn födda i utlandet som inte folkbokförs i Sverige anmäler man namn på en särskild blankett (SKV 7750). Anmälan ska skrivas under av barnets vårdnadshavare, föräldrarna eller en av dem. Om föräldrarna är gifta med varandra när barnet föds är båda vårdnadshavare, i annat fall är modern ensam vårdnadshavare. Föräldrar som inte är gifta med varandra kan få gemensam vårdnad efter barnets födelse, bl.a. genom anmälan till socialnämnden i samband med att faderskapet fastställs, se vidare Upplysningar om gemensam vårdnad (SKV 7620).

③ Förnamn

Ett barn ska ges ett eller flera förnamn som ska anmälas till Skatteverket inom tre månader efter födelsen. Ett förnamn får inte vara sådant att det kan uppfattas som stötande eller leda till obehag för barnet. Det får inte heller ha påtaglig efternamnskaraktär.

Observera: Om man inte anmäler förnamn för sitt barn kommer barnet att sakna förnamn i alla officiella register, t.ex. hos skolan och försäkringskassan.

④ Efternamn

I följande fall får ett nyfött barn automatiskt efternamn vid födelsen utan att någon anmälan behöver göras:

- om föräldrarna har gemensamt efternamn får barnet det namnet
- om föräldrarna har olika efternamn och tidigare har barn tillsammans som de båda har vårdnaden om får barnet det efternamn som det senast födda syskonet bär.

Om föräldrarna har olika efternamn och inte tidigare har barn tillsammans med gemensam vårdnad ska de anmäla vilket efternamn barnet ska bära. Detta ska de göra inom tre månader efter födelsen. De kan anmäla det efternamn som en av dem bär eller som en av dem senast bar som ogift. Om de anmäler ett efternamn som en av dem bär kan de dessutom anmäla den andres efternamn som mellannamn för barnet, se nedan. Om de inte anmäler något efternamn får barnet automatiskt moderns efternamn efter tre månader.

Om föräldrarna inte är gifta med varandra vid barnets födelse kan barnet få faderns namn först sedan faderskapet blivit fastställt. Normalt fastställs faderskapet genom en s.k. faderskapsbekräftelse hos socialnämnden men det kan också fastställas genom dom av tingsrätten.

Observera: Om föräldrarna gifter sig efter barnets födelse och tar gemensamt efternamn får inte barnet det nya namnet automatiskt. Vill föräldrarna att barnet ska få deras gemensamma efternamn måste de anmäla detta till Skatteverket.

⑤ Mellannamn

Ett barn till föräldrar med olika efternamn kan bära den enes efternamn som mellannamn om det bär den andre förälderns efternamn som eget efternamn. Anmälan om mellannamn kan göras när som helst till Skatteverket, alltså både vid barnets födelse och senare.

Mellannamnet är ett rent personligt namn som inte kan föras vidare till en make eller till barn. Det bärs närmast före efternamnet och man får inte samtidigt bära mer än ett mellannamn. Bindestreck anges inte mellan efternamn och mellannamn.

Exempel: Johan Eriksson, son till Anna Eriksson och Per Lind, kan bära **Lind** som mellannamn. Hans fullständiga namn blir då Johan **Lind** Eriksson. Om Johan i stället har efternamnet Lind kan han bära **Eriksson** som mellannamn och heter då Johan **Eriksson** Lind.

I register där efternamnet anges före förnamnet, t.ex. Eriksson, Johan, anger man eventuellt mellannamn före efternamnet. Johan i exemplet ovan anges alltså som **Lind** Eriksson, Johan eller **Eriksson** Lind, Johan. I folkbokföringsdatabasen hos Skatteverket markeras vilket namn som är mellannamn. I andra register är det däremot vanligt att mellannamnet anges tillsammans med efternamnet utan särskild markering.

Observera: Att det namn som kan anmälas som mellannamn måste vara ett namn som föräldern själv bär som efternamn vid tiden för anmälan. Det går alltså inte att anmäla t.ex. moderns efternamn som ogift, om hon inte själv bär det som efternamn.

Ett anmält mellannamn står kvar till dess man anmäler att det inte längre ska bäras. Ett barn till föräldrar med olika efternamn behåller alltså sitt mellannamn även om föräldrarna senare byter till gemensamt efternamn. Om föräldrarna därefter får ett barn till kan de däremot inte anmäla mellannamn för det barnet.

⑥ Namn för barn med utländskt medborgarskap

För den som är utländsk medborgare gäller i allmänhet reglerna i hemlandets lag om vilket namn barnet får vid födelsen. Om t.ex. reglerna där innebär att ett barn vid födelsen får faderns förnamn som efternamn registreras det namnet i folkbokföringen. Om familjen är bosatt i Sverige kan föräldrarna emellertid alltid anmäla namn enligt namnlagens regler för barnet. Detta kan ibland medföra att namnet inte godtas i hemlandet. Den som vill ha information om detta bör kontakta landets myndighet, t.ex. landets ambassad i Sverige. Namnlagen gäller alltid för den som är svensk medborgare, också för den som har annat medborgarskap utöver det svenska. Om ett barn är svensk medborgare och föräldrarna har ursprung i ett land med andra namnregler kan de alltså inte anmäla efternamn för barnet enligt det landets regler.

Namnlagen gäller dessutom för den som är bosatt i Sverige och är medborgare i Danmark, Finland eller Norge eller saknar medborgarskap (statslös).